

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel.: 286 840 129
E-mail: milan.tucek@soc.cas.cz

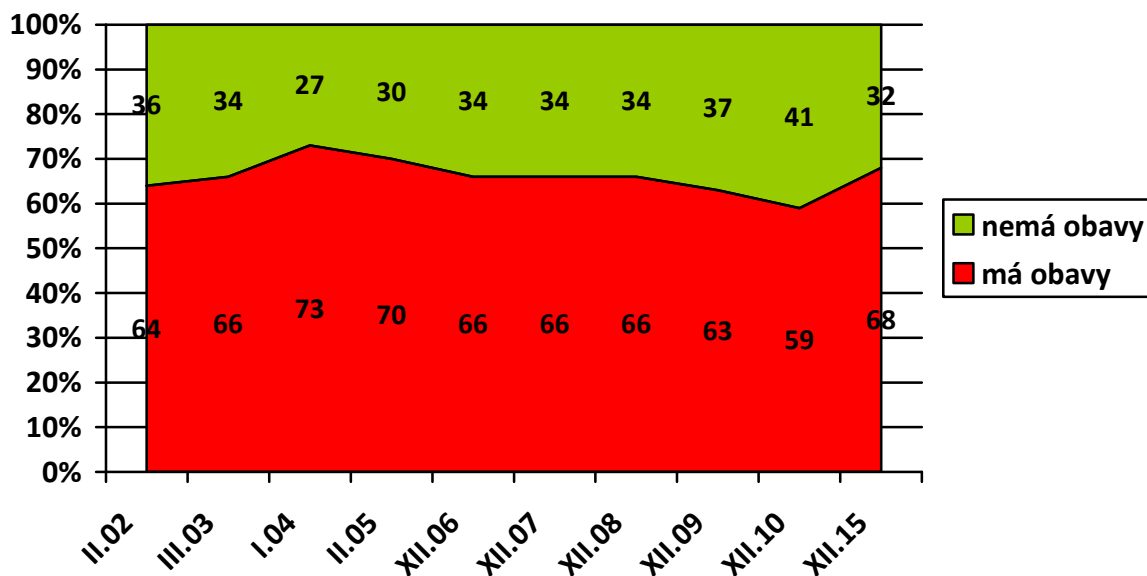
Obavy veřejnosti, pocit bezpečí a spokojenost s činností policie 2015

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2015, v15-12</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 11. – 7. 12. 2015</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1048</i>
<i>Počet tazatelů</i>	<i>219</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace rozhovoru PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.2a OV.2b, OB.1, OB.2</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>12. ledna 2016</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Milan Tuček</i>

V prosincovém šetření Centrum pro výzkum veřejného mínění zjišťovalo otevřenou otázkou, zda a jaké lidé pociťují obavy. Tato otázka byla naposledy položena před pěti lety, takže zvláštní pozornost si jistě zasluhuje, jaké obavy lidé uvedli nyní a tehdy. V předkládané zprávě je logicky propojena s informací, zda se česká veřejnost cítí ve své zemi bezpečně. Pocit bezpečnosti je pak provázán na otázku zjišťující spokojenost s činností policie.

Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 1, asi dvě třetiny (68 %) Čechů podle vlastního vyjádření mají nějaké obavy, třetina (32 %) se naopak ničeho v současnosti neobává. Tento výsledek nás vrací na úroveň obav před osmi až deseti lety. Vzhledem k tomu, že nemáme údaje z minulých let, je obtížné říci, zda došlo k tomuto nárůstu obav o 9 procentních bodů v posledním roce (v souvislosti s uprchlickou krizí (viz tabulku 2 mapující konkrétní obavy), nebo zda šlo o postupný nárůst spojený v minulých letech např. s ekonomickou krizí.

Graf 1: Máte z něčeho obavy?¹ (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Podrobnější analýza ukázala, že častěji obavy mají ženy (72 %) než muži (64 %). Míra obav také zřetelně narůstá s věkem (viz tabulku 1). Za pozornost stojí i propojení obav s celkovou spokojeností se životem (z těch, kteří jsou velmi spokojeni, má obavy polovina z nich, z těch, kteří jsou velmi nespokojeni, 90 %) a s pohledem na vlastní budoucnost (z těch, kteří hledí do budoucna s optimismem, má obavy zhruba polovina, z těch, kteří s pesimismem, má obavy 85 %).

Tab. 1: Máte z něčeho obavy? (rozdíly podle věku v %)

	15-19 let	20-29 let	30-44 let	45-59 let	60 a více let
má obavy	50	50	68	72	80
nemá obavy	50	50	32	28	20

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Respondenti, kteří uvedli, že mají z něčeho obavy (N=714), byli následně formou otevřené otázky dotazováni na to, čeho se obávají, přičemž mohli uvést až dvě různé odpovědi. Pro srovnání uvádíme i výčet odpovědí ze šetření z roku 2010.

Výsledky zachycené v tabulce 2 ukazují, že na rozdíl od šetření před pěti lety mezi nejčastěji uváděné odpovědi patří obavy spojené s radikálním islamismem (terorismus, migrační krize, dění v muslimském světě, válka), které se před pěti lety (s výjimkou války a terorismu – ale zde došlo v roce 2015 k mnohonásobnému nárůstu) prakticky nevyskytovaly. Tehdy převažující obavy - nezaměstnanost, životní úroveň a nemoc – sice v seznamu také figurují, ale až

¹ Znění otázky: „Nyní mi, prosím, řekněte, máte z něčeho obavy?“ Varianty odpovědí: máte obavy, nemáte obavy.

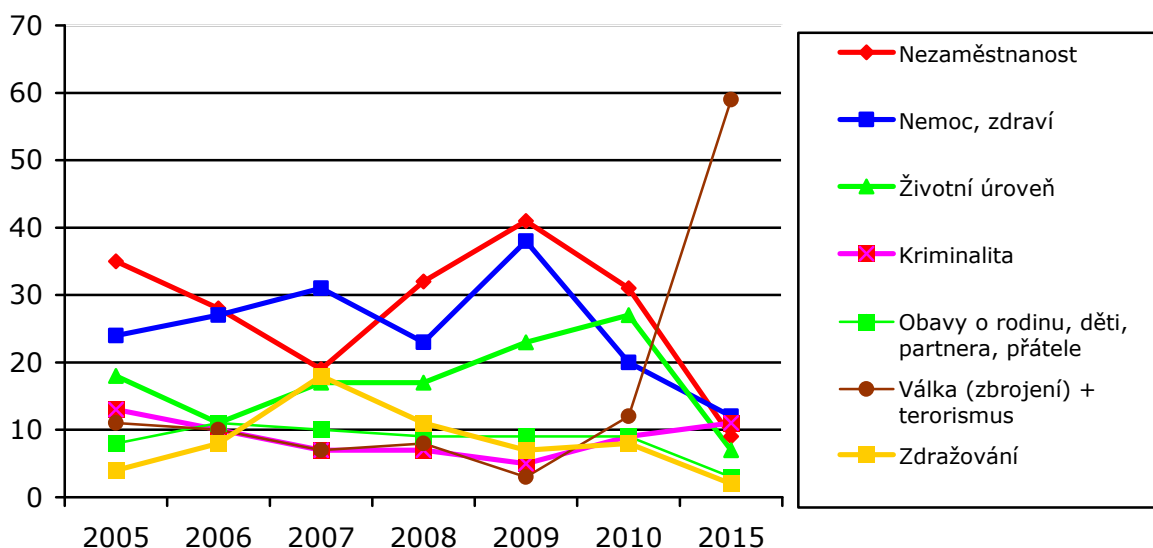
na dalších místech a s mnohem nižší frekvencí odpovědí. Časové srovnání uvedené v grafu 2 jen potvrzuje zásadní odlišnost letošního spektra obav.

Tab. 2: Z čeho máte obavy? (%)²

	2010	2015
nezaměstnanost	31	9
životní úroveň	27	7
nemoc, zdraví	20	12
kriminalita, bezpečnost	9	11
obavy o rodinu, děti, partnera, přátele	14	3
zdražování	8	2
válka	7	23
budoucnost	7	7
zdravotnictví	6	1
ekonomický vývoj v ČR	5	2
terorismus	5	36
migrace	0	31
muslimský svět	0	12
zabezpečení důchodců	4	1
domácí politický vývoj, situace	3	3
bydlení, byt, domov	3	1
studium	3	1
JINÁ ODPOVĚĎ	22	12
BEZ ODPOVĚDI	26	26

Pozn.: Odpovídali pouze ti, kteří vyjádřili nějaké obavy, N = 714 (v roce 2010 609). Vzhledem k tomu, že každý respondent mohl uvést dvě položky, činí součet všech možných odpovědí 200 %.
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 2: Z čeho máte obavy? (časové srovnání v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

² Znění otázky: „Z čeho máte obavy?“ (otevřená otázka)

S obavami, které navíc jsou převážně spojeny s terorismem a uprchlickou krizí, by měl souviset názor na míru bezpečnosti v ČR vůbec, resp. v místě bydliště. S ohledem na obavy zjišťované v předchozí otázce by se tudíž dal očekávat i nějaký pokles pocitu bezpečí. Kupodivu tomu tak ale není, ba naopak. Pocit bezpečí nejen od loňska nepoklesl, ale mírně se zvýšil. Vysvětlení toho zjištění je možné hledat v tom, že u nás zatím žádný teroristický útok nebyl a že naše země nezažila masivní příliv migrantů v muslimských zemích. V tomto smyslu můžeme být vnímáni, na rozdíl od mnoha zemí západní Evropy, jako bezpečný region.

Následující dvě tabulky přináší přehled o tom, zda se lidé cítí bezpečně v České republice celkově a v místě svého bydliště. Sledovat můžeme vývoj názorů za více než deset let (od roku 2002).

Tab. 3: Pocit bezpečí v ČR celkově (v %)³

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15
Rozhodně ano	4	6	8	8	10	14	13	13	11
Spíše ano	41	49	57	60	58	60	60	58	65
Spíše ne	35	34	27	25	24	20	21	21	19
Rozhodně ne	13	9	6	5	7	5	5	6	4
Neví	7	2	2	2	1	1	1	2	1

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Většina dotázaných se cítí v České republice bezpečně (65 % spíše ano a 11 % rozhodně ano). Pětina (19 %) pak pocit bezpečí spíše nemá a 4 % dotázaných ho nemá rozhodně. Během třinácti let, kdy je pocit bezpečí v České republice sledován, počet lidí, kteří se cítí rozhodně, nebo spíše bezpečně, vzrostl ze 45 % na 76 %. Mezi roky 2006 až 2014 se hodnocení téměř neměnilo a zůstávalo na dosažené vysoké úrovni pocitu bezpečí. V prosincovém výzkumu z roku 2015 pocit bezpečí oproti loňskému roku narostl o dalších 5 procentních bodů.

Tab. 4: Pocit bezpečí v místě bydliště (v %)³

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15
Rozhodně ano	14	16	17	19	21	24	22	24	27
Spíše ano	60	54	60	57	56	56	56	55	59
Spíše ne	20	23	17	17	16	13	16	15	11
Rozhodně ne	5	7	5	6	6	6	5	5	3
Neví	1	0	1	1	1	1	1	1	0

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud dotázaní vypovídají o pocitu bezpečí v místě bydliště, je podíl kladných odpovědí o něco větší, než když hovoří o celé České republice. Součet odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ v tomto případě činí 86 %. Bezpečně se v místě svého bydliště spíše či rozhodně necítí 14 % občanů. Pocit bezpečí v místě, kde dotázaní žijí, se od roku 2006 mírně zvyšuje, v posledních letech posiluje četnost kategorie „rozhodně bezpečně“.

³ Znění otázky: „Řekněte mi prosím, cítíte se bezpečně a) v naší republice celkově, b) v místě Vašeho bydliště?“

Na téma pocitu bezpečí navazujeme hodnocením činnosti policie, a to opět v rámci celé České republiky a v místě bydliště. Z výsledků zachycených v tabulce 5 vyplývá, že podíl spokojených s policií obecně převážuje nad podílem nespokojených (61% ku 33 %). Spokojenost převážila v poprvé v roce 2012 a letošní výsledek toto hodnocení jen znovu potvrdil a zvýraznil.

Tab. 5: Spokojenost s činností policie v ČR celkově (v %)⁴

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15
Velmi spok.	4	2	2	3	3	4	5	5	8
Spíše spok.	39	40	38	40	43	50	52	51	53
Spíše nesp.	35	41	44	42	42	35	33	32	27
Velmi nesp.	13	13	10	9	8	6	6	7	6
Neví	9	4	6	6	4	5	4	5	6

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

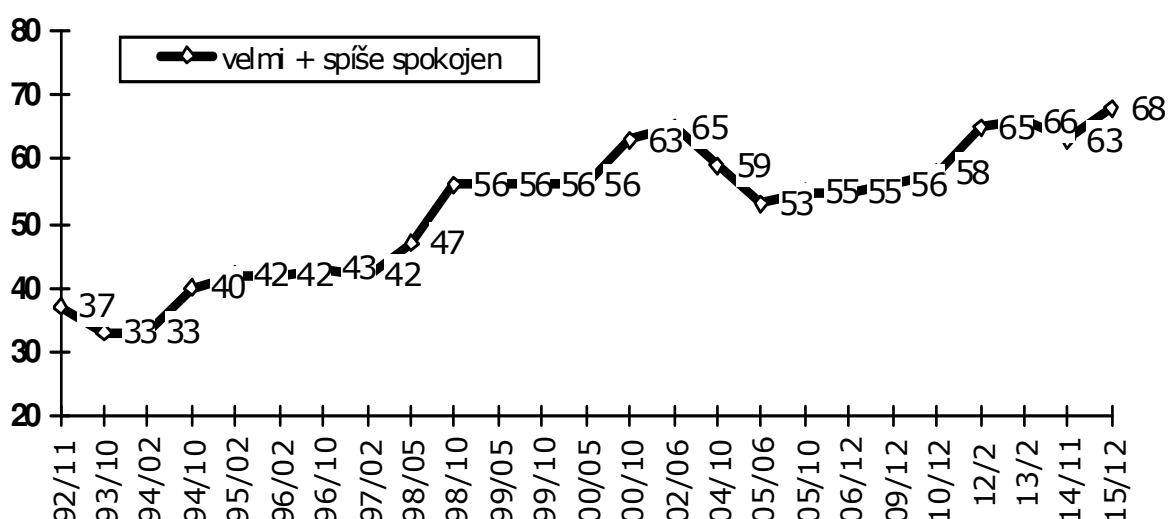
V místě bydliště výrazně převládá s činností policie spokojenost nad nespokojeností (více než dvě třetiny dotázaných jsou velmi spokojeny nebo spíše spokojeny k necelým třem desetinám (28 %) velmi nespokojených nebo spíše nespokojených, viz tabulku 6).

Tab. 6: Spokojenost s činností policie v místě bydliště (v %)⁴

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15
Velmi spokojen	9	5	5	7	7	9	10	10	13
Spíše spokojen	56	54	50	49	51	56	56	53	55
Spíše nespok	23	29	29	30	29	25	25	23	22
Velmi nespok.	6	8	10	10	9	6	6	10	6
Neví	6	4	6	4	4	4	3	4	4

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 30. 11. – 7. 12. 2015, 1048 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Graf 3: Vývoj spokojenosti s policií v místě bydliště (1992-2015)

Pozn.: V grafu je uveden součet kladných odpovědí „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“. Dopočet do 100 % u jednotlivých údajů tvoří negativní hodnocení + odpověď „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

⁴ Znění otázky: „Jak jste spokojen s činností policie a) obecně v České republice, b) s činností policie v místě Vašeho bydliště?“

Spokojenost s policií v místě bydliště dosáhla na začátku roku 2012 po deseti letech stejné úrovně, jako v roce 2002, kdy bylo zaznamenáno její maximum od začátku zjišťování před dvaceti lety (viz graf 3, kde je vykreslen vývoj od počátku devadesátých let). Následující roky vykazovaly podobnou úroveň spokojenosti, letošní výsledek dokládá, že došlo k mírnému vzestupu spokojenosti na zatím nejvyšší dosaženou hodnotu. Až další rok může prokázat, zda jde o výkyv, nebo o trvalejší stav.

Podrobnější analýza ukázala, že spokojenost s činností policie v místě bydliště podle očekávání souvisí s velikostí bydliště (na venkově je zhruba o 15 procentních bodů vyšší než ve městech, výjimkou je Praha, kde je spokojenost srovnatelná s vesnicemi) a také s životní úrovní dotázaného (podíl těch, kteří jsou spokojeni s policií, je mezi respondenty s dobrou životní úrovní o 30 procentních bodů vyšší než mezi těmi, jež mají životní úroveň špatnou).

Spokojenost s policií poměrně silně koreluje s pocitem bezpečí v místě bydliště (korelační koeficient dosahuje hodnoty 0.43). V procentním vyjádření to znamená, že ti, co jsou s policií velmi spokojeni, se z 63 % cítí rozhodně bezpečně v místě bydliště, kdežto ti, co nejsou spokojeni s policií, se jen v 10 % cítí rozhodně bezpečně. Nebo z pohledu bezpečnosti: ti, co se cítí bezpečně, tak jsou ze čtyř pětín spokojeni s policií v místě bydliště, ti, kteří nemají pocit bezpečí, tak jsou ze dvou třetin nespokojeni s činností policie.